

Акциони план за унапређење позиције Републике Србије на листи Светске банке

КЉУЧНЕ МЕРЕ ПО ОБЛАСТИМА

ЗАПОЧИЊАЊЕ ПОСЛОВАЊА:

1. Објединити поступак регистрације вишечланих привредних друштава и евиденције стварних власника - направити јединствени електронски поступак, уз обавезност електронске регистрације (Министарство привреде, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, МУП, МТТТ, КИТЕУ и АПР)

Предуслови:

- Измена Закона о поступку регистрације у АПР-у, Измена закона о евиденцији стварних власника;
- Израда софтвера;
- Доношење подзаконских аката;
- Промоција и едукација привреде;
- Омогућити признавање електронских потписа издатих у иностранству – пожељно, није неопходно;
- Обавезност издавања квалификованог електронског потписа уз личну карту - пожељно, али није неопходно;
- Омогућити и подношење/регистрацију у ЦРОСО свих запослених преко исте апликације АПР-а - пожељно, али није неопходно;
- Повезивање апликације за регистрацију са доступним електронским регистрима лиценци и дозвола (често је предуслов за започињање пословања упис у регистар неког министарства - обезбедити јавно доступне службене евиденције издатих дозвола, сагласности и других аката неопходних АПР-у за регистрацију друштва).

2. Убрзати поступак отварања рачуна у банци (НБС, АПР, КИТЕУ, Министарство финансија)

Предуслови:

- Омогућити електронску размену докумената између АПР-а и банака;
- Омогућити размену документације између пословних банака како би се избегло прикупљање дупле документације, које су клијенти већ подносили другој банци приликом успостављања пословног односа;
- Ревидирати постојећи систем у вези спречавања прања новца учинити га ефикаснијим и делотворнијим (нпр. уједначити поступање свих банака у погледу захтева за отварање рачуна и проверу оснивача).

3. Укинути праксу употребе печата од стране привреде (Министарство привреде, МТТТ, НБС, АПР, КИТЕУ)

Предуслови:

- Укинути обавезну употребу печата за удружења, установе, спортска удружења, фондове, фондације, задужбине, коморе;
- Укинути изјаве и сагласности у вези употребе печата као услов за успостављање пословног односа са банком;
- Промоција безпечатног пословања;
- Активирати контакт центар Владе за пријаву обавезности коришћења печата.

ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ:

1. Увести бољу контролу брзине издавања дозвола, унапредити размену података и ограничити утицај Имаоца јавних овлашћења у поступку (АПР, РГЗ, МГСИ, КИТЕУ, Министарство привреде)

Предуслови:

- Унапређење модула извештавања у софтверу, како би се пратили рокови Имаоца јавних овлашћења, и пратио ток предмета по инвеститору (број одбацивања, дужина издавања услова и разлози одбијања) - ЦЕОП;
- Успостављена комуникација два софтвера (РГЗ и ЦЕОП) ради аутоматизације преузимања података о власништву;
- Објављивање статистика о брзини издавања дозвола и услова ЈП (рок 2022. година);
- Успоставити електронску размену у поступку издавања кућног броја;
- Успоставити двосмерну комуникацију између РГЗ-а и подносиоца захтева у поступку уписа права својине на основу употребне дозволе (измена Закона и софтвера).

2. Укидање поступка издавања Информације о локацији и локацијских услова успостављањем система еПростор (МГСИ, МРЕ, АПР, КИТЕУ)

Предуслови:

- Успостављање софтвера за спровођење поступка припрема, координација и праћење израде просторних и урбанистичких планова електронским путем;
- Потпуна дигитализација постојећих планова и интеграција у нови систем;

- Укидање накнада ималаца јавних овлашћења за израду планске и техничке документације, односно за издавање услова за пројектовање и прикључење;
- Измена Закона о планирању и изградњи и подзаконских аката - укидањем поступка издавања Информације о локацији и локацијских услова (уз предуслов да је катастар непокретности потпуно дигитализован и ажуран са унетим подацима о планираном коришћењу земљишта из планских докумената, као и да су планови иамоца јавних предузећа потпуно дигитализовани).

ПРИКЉУЧЕЊЕ НА СТРУЈУ:

1. Учинити поступак прикључења на струју једноставнијим и транспарентнијим (МРЕ, МГСИ, АПР, КИТЕУ, ЕПС)

Предуслови:

- Јасно дефинисати у којим случајевима сам инвеститор гради прикључак/недостајућу инфраструктуру и ову информацију учинити доступном на свим сајтовима ЕПС-а-ОДС-а;
- Успоставити у систему ЕПС-а редовно ажурирање и јавно објављивање статистике о просечном броју дана потребним за изградњу прикључка.
- Обезбедити редовно ажурирање објављених ценовника о цени изградње прикључка на сајту ЕПС-а;
- Увести услугу еПлаћања која ће бити интегрисати са системом ЦЕОП;
- Омогућити додатну услугу којом ОДС кроз систем ЦЕОП може да обавести НО и инвеститора о завршетку градње;
- Информације о постојећој мрежи и плановима изградње мреже (и динамици изградње у зависности од обезбеђених средстава) учинити доступним на геопросторном порталу (ГеоСрбија, ГИС).

2. Скратити време које је потребно за прикључење објекта на струју (МРЕ, ЕПС, МГСИ)

Предуслови:

- Скратити рокове за извођаче које подуговара ЕПС/ОПС, и увести контролу над извођачима;
- Вршити кварталну контролу поступања одговорних лица у поступку прикључења;
- Успоставити механизам обештећења странке уколико изградња прикључка није извршена у року, уз прекршајну одговорност одговорног лица;

- Прописати једноставнији поступак за израду прикључка када сам инвеститор гради прикључак и омогућити му услове које има и ЕПС, када је инвеститор;
 - Израда упутства за инвеститоре у коме би се јасно навео број потребних процедура за прикључење у складу са Уредбом о локацијским условима;
- 3. Увести обештећење корисника уколико дође до престанка снабдевања струјом у дужем временском интервалу или ако снабдевање струјом није било одговарајућег квалитета (МРЕ, МГСИ)**

Предуслови:

- Измена Закона о енергетици;
- Постепено увођење компензације штете за одређени круг корисника;
- *On line* пријава проблема у вези снабдевања струјом.

УПИС У КАТАСТАР:

- 1. Убрзати и поједноставити упис права својине у катастар - тако што ће се прописати да се упис врши непосредно од стране јавног бележника (Министарство правде, МГСИ, ЈКС, РГЗ, Министарство финансија)**

Предуслови:

- Измена Закона о поступку уписа у катастар како би се омогућило да цео поступак уписа се одиграва на једном месту, код јавног бележника (директан упис у катастар);
- Како не би дошло до повећања таксе - трошка за грађане, размотрити укидање 30% прихода које ЈБ враћају у буџет РС због додатног обима посла;
- Омогућити да ЈБ врше наплату пореза на пренос апсолутних права;
- Успоставити електронску доставу у еСандуче свих решења - пореских и решења о упису (Измене прописа и повезивање софтвера);
- Омогућити јавним бележницима да за потребе валидације личних докумената преко *on line* платформе могу од МУП-а да добију потврду валидности личних докумената;
- Омогућити јавним бележницима увид у податке о непокретности у *real-time* времену;
- Уредити да јавни бележници могу решавати и предмете започете пре 2018. године;
- Повезивање софтвера Министарства правде и софтвера РГЗ-а;
- Обуке за јавне бележнике.

2. Успоставити 100% ажурност катастра (МГСИ, РГЗ, Министарства финансија)

Предуслови:

- Укинути таксу на упис права својине у трајању од 2-3 године како би се грађани стимулисали да поднесу захтев за упис права;
- Прописати да ЈБ могу да врше упис по основу ових „стариx“ захтева;
- Решити све предмете који се налазе у другом степену РГЗ у року од годину дана и успоставити механизам решавања предмета у року;
- Прописати обавезу свим јавним предузећима да доставе катастру податке о водовима, уз прекршајну одговорност за непоступање;
- Поједноставити поступак масовних уписа у катастар – без решења уз јавни увид (нпр. конверзија права коришћења у право својине за јавну својину);
- Медијска кампања.

3. Успоставити детаљан увид у статус предмета, унапредити постојеће електронске алате, доступност и ажурност регистара у катастру (РГЗ, МГСИ, Министарство правде, Министарство финансија, КИТЕУ)

Предуслови:

- Увести *on - line* систем за пријаву свих насталих грешки у раду катастра који би био на располагању странкама чак и ако је до грешке дошло при упису покренутог на захтев странке, а не само по службеној дужности;
- Успоставити нову апликацију адресног регистра и апликацију регистра просторних јединица повезану са централном базом података;
- Омогућити да на *on-line* порталу КнВеб буду уписани комплетни подаци о постојећим теретима на непокретности;
- Успоставити увид у статус предмета у катастру;
- Унапредити друге електронске алате у катастру;
- Успоставити јединствени регистар непокретности и правима на њима;
- Пребацити комплетне податке о постојећим правима над непокретностима у дигитални формат;
- Обезбедити пуну примена система електронске доставе решења РГЗ-а и пореских органа кроз едукацију грађана и медијску кампању;
- Обезбедити јавно доступне и ажурне податке на сајту Министарства правде и РГЗ-а о свим парницама где је предмет спора упис права на непокретности.

ДОБИЈАЊЕ КРЕДИТА:

1. Увести нови јавни регистар у коме би се евидентирали постојећи дугови грађана и привреде ка пореским органима, мобилним оператерима и комуналним предузећима, што би потенцијалним повериоцима омогућило да добију комплетну слику о кредитној историји и статусу дугова грађана и привреде (Министарства финансија, НБС, АПР, МТТТ)

Предуслови:

- Изменити законе који регулишу порески поступак, телкомуникационе услуге и комуналне делатности, у коме ће бити прецизирано ко води регистар, који се подаци прибављају од странака, како и коме су ти подаци доступни уз обавезу плаћања накнаде или без;
 - Прилагодити уговоре који се закључују са странкама ради обезбеђивања сагласности за прикупљање и обраду података о личности за потребе новог регистра;
 - Направити нови регистар задужења по узору на Кредит биро;
 - Развити нови софтвер преко кога ће се вршити уписи у регистар задужења, који ће бити повезан са софтверима локалних пореских администрација, мобилних оператера и комуналних предузећа;
 - Спровести обуке службеника који ће бити корисници новог софтвера.
2. Омогућити да се сви уписи и брисања у регистру заложних права при АПР-у, могу вршити *on – line* (АПР, Министарство привреде)

Предуслови:

- Изменити Закон о заложном праву на покретним стварима уписаним у регистар залог, Закон о регистрацији у АПР, Закон о облигационим односима и донети одговарајуће подзаконске акте;
- Проширити спектар могућих уписа терета на покретној имовини и потраживањима у регистру залог како би сви постојећи терети били транспарентни, чиме би се успоставио јединствени место за упис свих врста заложних права на покретним стварима и правима;
- Омогућити лакши упис права у регистру залог, без потребе да се уз захтев за упис доставља додатна документација којом се правда упис. Истовремено предвидети казнене одредбе којима би се спречиле злоупотребе поједностављеног начина уписа.

МАЊИНСКИ АКЦИОНАРИ:

1. Укључити власнике капитала у доношења одлука које могу имати утицаја на даље пословање и егзистенцију компаније (Министарство привреде)

Предуслови:

- Изменити Законом о привредним друштвима којим би се јасно прописала већа права за акционаре и чланове друштва у одлучивању;
- Предвидети да је скупштина акционарског друштва искључиво надлежна да одобри закључивање правног посла у коме директор има лични интерес;
- Предвидети да је за пријем новог члана у друштво са ограниченом одговорношћу потребна сагласност свих чланова ДОО;
- Предвидети да је скупштина акционарског друштва искључиво надлежна за одобравање нових емисија акција и да ову надлежност не може пренети на други орган у друштву. Тренутно ову надлежност скупштина може да пренесе на управни одбор за издавање нових акција до износа одобреног капитала друштва;
- Прописати Законом да је право прече куповине чланова у друштву са ограниченом одговорношћу обавезно и да се може искључити једино у случајевима који су предвиђени Законом о привредним друштвима.

2. Омогућити власницима капитала у друштву увид у пословање компаније кроз увођење додатних обавеза које се односе на финансијско извештавање (Министарство привреде, Министарство финансија)

Предуслови:

- Изменити Закон о привредним друштвима где ће бити прописана обавезна ревизија годишњих финансијских извештаја за друштва која су формирана као друштва са ограниченом одговорношћу коју ће обављати екстерно независно тело;
- Предвидети као обавезну ставку годишњих финансијских извештаја сет податка који се односе на правни посао у којем је постојао лични интерес директора, а тичу се директоровог учешћа у капиталу друштва, позиције коју директор има у друштву и власничког интереса који директор има у друштву.

3. Омогућити власницима капитала да имају потпуне информације о управи и пословима друштва (Министарство привреде)

Предуслови:

- Изменити Закон о привредним друштвима тако да се обезбеди пун увид у пословање друштва;
- Предвидети да информације о врсти и висини свих примања директора који су запослени у друштву буду доступне акционарима под јасним условима;
- Конкретне информације о правном послу где постоји лични интерес директора морају да буду достављене скупштини пре одлучивања о правном послу.

4. Увести посебна правила за вођење парнице између друштва и власника капитала (Министарство привреде, Министарство правде)

Предуслови:

- Потребно је изменити Закон о привредним друштвима како би се увела посебна правила за парнице које се воде између компанија и њених власника;
- Предвидети вансудске начине решавања спора, како би се странке стимулисале да на бржи и јефтинији начин реше настали проблем. Један од начина мирног решавања спора је увођење обавезног састанка за покушај мирења (медијације) пре уласка у парницу;
- Предвидети могућност поништавања правног посла у случају да се током парнице између компаније и акционара докаже да директор који је имао лични интерес није прибавио сагласност скупштине друштва или је правним послом у коме је постојао лични интерес теже оштетио друштво, односно акционаре;
- Финансијски терет вођења парнице између компаније и њених власника треба да се пребаци на друштво, уколико суд прихвати да решава спор по тужби акционара;
- Докази који се изводе пред судом током парнице која се води против друштва по тужби акционара не морају да буду прецизно идентификовани бројем одлуке, ко је потписник исте, тачаним називом акта и сл;
- Потребно је омогућити акционару друштва који води парницу против компаније да током судског поступка може уз сагласност суда да непосредно поставља питања супротној странци и сведоцима;
- Предвидети казнену одговорност за директора са личним интересом и чланове органа који су одобрили закључење таквог посла, уколико су његове последице биле нефер или репресивне за друштво.

ПЛАЋАЊЕ ПОРЕЗА:

1. Увести могућност електронског плаћања свих пореза, такси и накнада држави и локалним самоуправама (Министарство финансија)

Предуслови:

- Изменити прописе који регулишу поступак плаћања одређене врсте дажбине како би се омогућило еПлаћање ка држави (пореза, накнада, такси);
- Изменити одлуку ЛС (града Београда) којом ће се увести искључиво електронско подношење фирмарине и плаћања локалних комуналних такси и накнада;
- Увести електронску доставу решења у еСандуче на порталу еУправе/пореско сандуче;

2. Унапредити ефикасност наплате пореза (Министарство финансија)

Предуслови:

- Потребно је изменити одговарајуће пореске прописе и увести могућност да се порески дугови могу наплатити из имовине повезаних лица као солидарних дужника чиме би се обезбедила већа извесност наплате пореских дугова;
- Умањење пореза и доприноса на зараде (системски редефинисати порезе и доприносе на зараде);
- Увести могућност подношења свих врста пореских пријава електронским путем;
- У поступку принудне наплате пореских дугова увести продају имовине електронским путем, кроз тзв. еАукцију;
- Увести аутоматски повраћај ПДВа.

3. Обезбедити предвидивост свих парафискалних намета на једном месту и обезбедити одрживост система њихове наплате (Министарство финансија, МЖС)

Предуслови:

- Донети закон који би регулисао увођење јавног регистра непореских намета, где би упис у регистар одређеног намета имао конститутивно дејство. У супротном ако намет није регистрован грађани/привреда не би били у обавези да га плате;
- Постојећу накнаду за заштиту и унапређење животне средине треба објединити са накнадом за загађивање кроз измене Закона о накнадама за коришћење јавних добара;
- Потребно је омогућити обједињено плаћање свих накнада и такси за правна лица, како би у једном кораку могла да плате држави све намете које имају на годишњем нивоу.

ЦАРИЊЕЊЕ РОБЕ:

1. Омогућити обавезно електронско царињења при увозу и извозу робе (Министарство финансија)

Предуслови:

- Потребно је извршити припрему софтвера како би се вршило потпуно електронско царињење робе;
- Обезбедити пуну примену електронског система за размену података;
- Предузети све неопходне радње на хардверу и софтверу како би се имплементирала политика безбедности података;
- Спровести обуке за службенике царина на којима би им се представио нови електронски систем.

2. Поједноставити систем администрирања поступка царињења робе (Министарство финансија)

Предуслови:

- Смањити број неопходне документације која се подноси царинском органу у поступку царињења робе;
- Увести могућност електронског попуњавања документације и царинских декларација потребних за царињење робе.

3. Скратити просечно време царињења и трошкове који падају на терет странке приликом увоза и извоза (Министарство финансија)

Предуслови:

- Омогућити да се сва плаћања могу вршити електронским путем преко *on line* система за наплату царина;
- Извршити анализу свих трошкова који падају на терет странака приликом царињења робе, па дати препоруке за смањење трошкова.

НАМИРЕЊЕ ПОТРАЖИВАЊА:

1. Омогућити потпуну аутоматизацију рада судова и он лине вођење судских поступака (Министарство правде)

Предуслови:

- Унапредити постојећу инфраструктуру судова са довољним бројем рачунарске опреме;

- Омогућити да се судске одлуке и поднесци могу да се достављају у електронском облику учесницима у поступку;
- Једнообразно за све поступке уредити поступак доставе;
- Успоставити електронску комуникацију између суда и осталих учесника у поступку на сајту Министарства правде јавно објављивати статистику о просечном временском трајању свих парница и извршења;
- Омогућити обавезно електронско снимање рочишта у привредним споровима, као и могућност да се записници са рочишта аутоматски генеришу у резиме пресуде;
- Омогућити судијама доступност нацрта судских одлука кроз шаблоне судских одлука у програму Министарства правде;
- Увести систем алармирања Министарства правде у случају прекорачења временског оквира од стране судије у судским предметима са ознаком хитности;
- Увести могућност плаћања судских такси платним картицама.

2. Скратити дужину трајања парничног и извршног поступка и предузети мере за умањење трошкове ових поступака (Министарства правде)

Предуслови:

- Кроз измене Закона о парничном поступку предвидети максимални број одлагања рочишта како се поступци не би одлагали у недоглед;
- Увести законске рокове за оне радње у поступку које нису биле орочене (нпр. рок за израду пресуде од стране суда), а постојеће законске рокове скратити;
- Предвидети Законом да се листа сведока одрђује искључиво на припремном односно на првом рочишту за главну расправу ако припремног није било;
- Увести обавезну израду помоћног списка предмета од стране поступајућег суда пред којим је покренут поступак по жалби или приговору који не одлажу извршење;
- Увести калкулатор судских трошкова за поступке пред привредним судовима;
- Успоставити функционалан портал за електронску продају имовине, еАукцију и обезбедити обуке за његове кориснике.

РЕШАВАЊЕ СТЕЧАЈА:

1. Смањењити трошкова стечаја (Министарство привреде, АЈСУ)

Предуслови:

- Потребно је изменити Закон о стечају, као и закон који регулише рад стечајних управника како би се стечајни повериоци релаксирани од сувишних трошкова;
- Укинути Законом о стечају обавезна оглашавања у високотиражним дневним листовима;

- Увести електронску огласну таблу ради објављивања информација везаних за поступак стечаја и портал за електронску продају имовине из стечаја тзв. еАукцију;
- Укинути прелиминарну награду стечајном управнику која се исплаћује унапред аконтационо, па систем награђивања прилагодити извршеном послу;
- Укинути награду коју стечајни управници остварују приликом намирења разлучних и заложних поверилаца, уколико стечајни управник није имао активну улогу у самом поступку продаје;
- Уколико се подаци из евиденција других органа траже на захтев суда или стечајног управника за потребе вођења стечаја, укинути обавезу плаћања такси за њихово издавање.

2. Информације о стечајном поступку учинити јавно доступним (Министарства привреде, АЛСУ)

Предуслови:

- Изменом закона о који регулише рад Агенције за лиценцирање стечајних управника, увести обавезу за вођење јавних статистика по различитим критеријумима;
- Због специфичности самог поступка стечаја и великог броја учесника који својим радњама могу утицати на друге повериоце, потребно је омогућити свим стечајним повериоцима *on line* врше увид у поднете пријаве потраживања других поверилаца и све друге поднеске које се подnose током стечајног поступка;
- Јавно објављављивати детаљне информације о начину избора и раду ангажованих лица у стечају (књиговођа, адвоката, проценитеља,..).

3. Предузети конкретне мере које ће утицати на краће трајање поступка стечаја (Министарство привреде, АЛСУ)

Предуслови:

- Кроз измене Закона о стечају увести обавезно прво рочиште за медијацију пре отварања стечаја у циљу постизања договора између дужника и повериоца; Обавезну медијацу увести и за стечајног управника и повериоца пре покретања поступка парнице за утврђивање потраживања. У случају успеха у медијацији избегли би се дуги и скупи судски поступци;
- Предвидети увођење временског оквира за трајање стечаја који предлаже стечајни управник на првом поверилачком рочишту, а усваја га скупштина;

- Предвидети рокове за све оне законске радње које нису временски одређене и скратити постојеће законске рокове, посебно у делу који се односи на започињање поступка стечаја.

4. Појачати одговорност стечајних управника (Министарство привреде, АЛСУ)

Предуслови:

- Кроз измене закона који регулише рад стечајних управника и АЛСУ, предвидети обавезу суда да разреши стечајног управника у поступку стечаја, уколико је АЛСУ утврдио да је ст. управник починио тежи прекршај своје дужности;
- Ономогућити сродницима стечајног управника да буду ангажовани на пружању услуга за потребе вођења стечаја;
- Омогућити стечајним повериоцима да учествују у новој управи стечајног дужника који наставља са радом на основу, усвојеног плана реорганизације под условом да се ради о дужнику који је мало и средње правно лице.

5. Омогућити заложним повериоцима да имају право да продају имовину под залогом за време поступка реорганизације дужника (Министарство привреде, АЛСУ)

Предуслови:

- Кроз измене Закона о стечају потребно је омогућити заложним повериоцима да на њихов захтев може да им се одобри изузмање имовине која је под залогом из програма УППР-а или плана реорганизације друштва уколико такава имовина није неопходна за даљу реорганизацију дужника;
- Укинути сагласност стечајног управника као услов који је потребан како би суд дозволио разлучним повериоцима да могу да продају имовину под залогом током поступка стечаја.

